

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-3-250 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 05-29/368-101
Karar Tarihi : 4.5.2005

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler :Tuncay SONGÖR, Murat GENCER, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rifki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN.

B. RAPORTÖRLER: Şahin YAVUZ, Osman Tan ÇATALCALI

C. ŞİKAYET

20

EDEN : Ünallar Endüstri ve Tarım Ürünleri Dağıtım Pazarlama
adına Metin ÜNAL
Yeniküçük Sanayi Sitesi, 8 Ada, B Blok No:6
Kastamonu

D. HAKKINDA İNCELEME YAPILAN:

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.
Mithatpaşa Cad. No:14 06100 Yenişehir/Ankara

E. DOSYA KONUSU: Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin eşit durumdaki alıcılara farklı şartlar ileri sürerek hakim durumunu kötüye kullandığı iddiası.

30

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin eşit durumdaki alıcılara farklı şartlar ileri sürerek 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesi uyarınca hakim durumunu kötüye kullandığı iddiası.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 19.4.2005 tarih, 2486 sayı ile intikal intikal eden başvuru üzerine düzenlenen 28.4.2005 tarih ve 2005-3-50/İ.İ.-05-Ş.YA sayılı ilk inceleme raporu 29.4.2005 tarih ve REK.0.07.00.00/69 sayılı Başkanlık Önergisi ile 05-29 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

- Şikayet dilekçesinde ileri sürülen Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin eşit durumdaki alıcılara farklı şartlar ileri sürerek hakim durumunu kötüye kullandığı ve böylece 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği iddiasının, alıcıların eşit konumda olmaması nedeniyle kabul edilemeyeceği ve bu nedenle şikayetin reddedilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

50

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Taraflar

I.1.1. Ünallar Endüstri ve Tarım Ürünleri Dağıtım Pazarlama

Ünallar Endüstri ve Tarım Ürünleri Dağıtım Pazarlama şirketi şeker alım-satımı faaliyeti ile iştigal eden bir şirkettir.

60 I.1.2. Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. ülkemizde 1926'dan beri şeker pancarı tohumunun işlenmesi, şeker üretimi ve satışı işi ile iştigal etmektedir. Şirketin 2003 yılı net satışları 1.861.908.479.100.000 TL olarak gerçekleşmiştir. 2003 yılı itibarı ile Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'ye bağlı 25 şeker fabrikası bulunmaktadır.

I.2.Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

70 4054 sayılı Kanun'un 2. maddesinde Kanun'un kapsamı ile ilgili olarak " ... mal veya hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmaları ... rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler bu Kanun kapsamına girer" denilmektedir.

80 Bilindiği üzere Kanun'un kapsam maddesinde belirtilen rekabetin korunması kavramı ile hedeflenen, doğrudan bu süreci oluşturan kişilerin ya da rakiplerin menfaatinin korunması değil, rekabetin kendisinin korunmasıdır. Bu nedenden dolayı hakim durumda bulunan bir teşebbüsün her eyleminin –piyasadaki aktörleri olumsuz şekilde etkilese de- 4054 sayılı Kanun kapsamında bir ihlal olarak değerlendirilemeyeceği açıktır.

90 Söz konusu başvuruda, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin Kanun'u ihlal ettiğine yönelik temel iddia, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin piyasada hakim durumda olmasına rağmen kendisinden şeker alımı gerçekleştiren teşebbüslere farklı koşullar ileri sürmesi, diğer bir deyişle eşit durumdaki alıcılara farklı koşullar ileri sürüyor olmasıdır. Şikayetçi tarafından söz konusu duruma örnek olarak, kendisiyle 8.12.2004 tarihinde imzalanan şeker alım sözleşmesi sona ermeden Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin 27.1.2005 tarihinden itibaren şeker temin edecek başka teşebbüslere daha iyi şartlar içeren bir sözleşme önermesini ve kendisinin taraf olduğu mevcut sözleşmenin de bu yönde değiştirilmesi yönündeki talebine Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin olumlu yanıt vermemesini göstermiştir. Diğer bir deyişle, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş., 27.1.2005 tarihinden itibaren şeker alımı yapacak teşebbüslere tanıdığı daha iyi sözleşme koşullarını var olan sözleşmelere tanımamaktadır.

- 100 Hakim durumdaki bir teşebbüsün eşit durumdaki alıcılara farklı koşullar ileri sürerek hakim durumunu kötüye kullandığını ileri sürebilmek için alıcıların en azından eşit durumda olması gerekmektedir. Şikayetçi tarafından yapılan başvuru Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin ilgili pazarda hakim durumda olup olmadığından bağımsız olarak değerlendirildiğinde, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin eşit durumdaki alıcılara doğrudan ya da dolaylı olarak farklı koşullar ileri sürmek suretiyle bir ayrımcılık yaptığından söz edilemez. Şöyle ki; Kanun'un 6. maddesinde öngörülen eşit durumdaki alıcılar şartının, anlaşmasını daha önce yapmış teşebbüsler ile değişen pazar koşulları çerçevesinde değiştirilerek yeniden hazırlanan sözleşmelere taraf olan/olacak
- 110 teşebbüsler bakımından gerçekleştiği ileri sürülemez. Kaldı ki, uyuşmazlık konusu anlaşmanın 3. maddesinde yer alan ve Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin vade ve teslimat süresini tek taraflı olarak değiştirebileceği hükmüne rağmen Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. sözleşmenin şartlarını kısmi olmakla birlikte şikayetçi lehine değiştirmiştir.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- 120 - Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin eşit durumdaki alıcılara farklı şartlar ileri sürerek hakim durumunu kötüye kullandığı ve böylece 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği iddiasına ilişkin olarak önaraştırma yapılmasına veya soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.